తీర్థయాత్రకు పోదామంటే ఏ తిరుపతో, కంచో, కాశొస్తో అనుకున్నాగాని,—ఇక్కడికొచ్చామేం—అంటావా?—

ఒరే — నాకు ఈ ఊరిమీదే గురి! — ఈ ఊరు, అనాదిగా, బావన్నపల్లి .... ఇప్పుడు లచ్చమ్మపేట!—

మా మేనత్త—అంటే—మేనమామ భార్య—ఆ లచ్చమ్మగారు, ఆవిడ పుట్టి పెరిగిన ఊరు: మా మేనమామ జోలెపట్టిన ఊరు:

మా ఊరినుంచి ఈ ఊరొచ్చి,—ఇక్కడనుంచే నేను పట్నం పారిపోయొచ్చేసింది!—

అంటే ఊరు తరిమికొట్టలేదు — మానాన్న ఇక్కడకూ తరుముకొచ్చి హడలకొట్టాడు. మనం ఉడాయించాము:

మా అమ్మ పుట్టిల్లా ఈ ఊరే, మాతామహులు వృత్తిలేక ఉపాదానం చేసుకునేవాడు! ఒక్క కొడుకు, ఒక్క కూతురు: ఆ కూతుర్ని అంటే మా అమ్మను .... తనలాగానే సీతారామాభ్యాంనమః అనుకుంటూ జీవిస్తూన్న మా నాయనకు కాళ్ళుగడిగి ధారపోశాడు: మా నాన్న, — ఉన్నంతలో ప్రయోజకుడే — నోటిమంచితనాన, —అందరినీ అయ్యా బాబూ అంటూ, — అలాగే ఆలక్ష్యంకొద్దీ, నలుగురూ తలో తృణమూ ఇవ్వగా, — ఆ పరకలు పోగుచేసి,—యజ్ఞంచేశాడు — పెద్దపెట్టునే—కాని, బ్రతకనేర్చినవాడు కాకపోవడంతో కాస్త కూస్త వెనకేసుకోలేదు: ఆ మర్నాటినుంచి, తానూ తన రాగిచెంబూ,....యథాప్రకారమే:

మానాన్న చూశావ్ .... బయట పరమ సాధువే కాని — ఇంట ఫాలాక్షుడు: ఎవరిమీదా ఒ కోపం కాదు,—ఎందుకో ఒకందుకని కాదు .... ఎప్పుడూ

—57వ పేజీ చూడండి

చూర్ణిక
మల్లాది
రామకృష్ణశాస్త్రి

ఒకటే ధుమధుమ· అలా అని పెళ్లాన్ని పేవుకు తినేవాడ అక్కడ పిల్లి ! — వామీదమాత్రం ఒంటికాలుమీద లేచేవాడు.

ఉపనయనం చేశాడు· తనతోబాటు,—ఓ రాగిచెంబిచ్చాడు . నేను ఉహూ అన్నాను ఒక దరువేశాడు నేను దులిపేసుకున్నాను మరోవిడత ఉదికాడు ... పారిపోయి,—రాజావారితోటలో జామచెట్టెక్కాను దిగిరా, తాట వలుస్తానన్నాడు మానాన్న .. మూడురోజులు అట్లాగే ఉన్నాను .... కటుక్కాయలు కొరుకుతూ .. మా అమ్మ మజ్జిగా అన్నం కలుపుకొచ్చి .. అఘోరించావు కాని, దిగిరా అంది ఎదిరించేందుకన్నా సత్తువుండాలి తినిఏడు!— అన్నాడు నాన్న ఉహూ అన్నాను సరే నీకర్మం నీది ఎన్నాళ్లుండుతావో ఎండు ... అని,— పదండి . అని, నాన్నను మళ్లించుకుపోయింది .. నేను కిందికి దూకి,—మరోమాను మండ విరిచి,— శిఖాక్రా చేసి, — కూత పట్టుకుంటూ మా అత్తయ్యగారి ఇంటికి చేరుకున్నాను .... ఆ యిల్లు చూపిస్తాగా

ఈ ఊళ్ళో కమామీషు ఏమిటంటే .... హనుమయ్యగారని, మా అత్తయ్య నాన్న మోతుబరి వేదం చెప్పుకుని వ్యవసాయంలోకి దిగి .. దస్తు కూడబెట్టి . . పాలుకొచ్చిన పక్కచేలు కలుపుకుని ముప్పైపుట్ల ఖామందు అయినాడు: అదో తరహా మనిషి పేదసాద నోకంట కనిపెట్టేవాడు కలిగినవాడు, పిసరంత పొరబాటు చేసినా కతి కట్టేవాడు, వస్తుతః పిల్లికి బిచ్చం వేసే తరహా కాదు పేదవాడింట పెళ్లంటే అక్కడ ప్రత్యక్ష మయేవాడు నేనున్నానురా అనిపించేవాడు. అడగనివాడిని పిలిచి చేబదులిచ్చేవాడు వాడు యివ్వలేకపోతే, — తిట్టి, మళ్ళీ పెట్టుబడి పెట్టేవాడు వాడు అదీ ఇదీ ఎగేసి, — ఊరు విడిచి, పారిపోతే,—వెంట తరుముకుపోయి, ఎక్కడున్నా వెదికి పట్టుకుని, సిగపాయదీసి తన్ని, మొగంవాచే చివాట్లు పెట్టి, వాడి కష్టసుఖం ఆరాతీసి, — వాడి లోటు తీర్చి వచ్చేవాడు అదో తరహా. ..

ఓనాడు తనంత మోతుబరే ఒకాయన . కొడుకు బడికిపోవడం కలాయిస్తే . ఒళ్ళోకి లాక్కెళ్లి కుర్రాళ్లముందు పడేసి బాదాడు ఇది తెలియడంతోనే హనుమయ్యతాత, — పోయి వాళ్ల అరుగుమీద తిష్ఠవేసి, — తనంత ఆసామినీ ... తన కన్న ఏడో ఆరో, పెద్దవాణ్ణి, గుమ్మం ఎక్కకుండా నిలవేసి, దుప్పటీ దులిపినట్లు పట్టుకు దులిపేశాడు మొగం వాచిపోయేట్టు కొట్టాడు

తండ్రి పేరెట్టుకుంది, తన్నేందుకట్రా అప్రాచ్యుడా .

మీనాన్న నీ కడుపున పుట్టింది ... యిందుకట్రా

నీవు బ్రాహ్మడివా లుచ్ఛావాడివా ?—

ఒరేయి యీయేడు—మీనాన్న ఆబ్దికానికి . బ్రాహ్మణ్యం రాదు. నీ కిదే శిక్ష ... పోయి కాశీలో పెట్టి రా

ఒళ్ళో పిల్లలకు పప్పూ బెల్లాలు పంపించు· 'మహాపాపే కాశీపో—తిరిగివచ్చి . మీ నాన్నపేరు చెప్పి గుళ్లో అభిషేకం చేయించి అప్పుడు యింటట

చూర్ణిక

8-వ పేజీ తరువాయి

కాలెట్టు ... ఒళ్ళో వాళ్లకీ మాబోటి బయట వాళ్ళకీ యింత పప్పూ వణ్ణం పెట్టు' .. అని ఆసామిని, — అక్కడే ఆపి — లోపలికిపోయి ... 'అమ్మాయ్ .... మనవాడు కుర్రవేషాలు పోయేప్పటికి కాస్త కూకలేశాలే — అవన్నీ ఘట్టిదెబ్బలనుకునేవ్ — అదిగో చూడు నక్కుముద్దల్లేనే ఉన్నాడు . కాశీపోయి వచ్చేస్తాడు కాని, — కీత వార సంచిలో, కావలసినవి వేసి యియ్యి .. బత్తె ఖర్చులు మనింటిదగ్గర నుంచి . ఫోంచేసి పట్టుకెళ్తాడులే ... యాత్రకు వీడి సంపాదనలో వద్దు . ఫలం ఉండదు ' అన్నాడు:

అలాగే అన్నయ్యా ! అని,—అమర్చి యిచ్చింది ఆ యిల్లాలు

ఆసామి కిక్కురుమనకుండా .... చెప్పినట్లు చేశాడు .

హనుమయ్యగారి మాటంటే అందరికీ శివాజ్ఞ అది ఓ తరహా!—

“మీ పళ్లు నిక్షేపంగా ఉన్నాయి. పాలిష్ చెయ్యవలసిన అవసరంకూడా లేదు.” దంతవైద్యుడు గనులయజమానికి చెప్పాడు

“అయితేనేం! డ్రిల్లింగ్ ప్రారంభించండి. ఇవ్వాళ మంచి రోజు.”

ఆర్. కుమారి లతా (ఒంగోలు)

ఆ కూతురుకీ తండ్రి పోలిక వచ్చింది .

ఒక్కతే కూతురు ... ఎనిమిదో యేడు ... పెళ్లి కెదిగినట్లు లెక్క. వాళ్ల లెక్కప్రకారం .. అందరూ ఆ సంబంధం అన్నారు, యీ సంబంధం అన్నారు కానీ కట్నం అక్కరలేదన్నారు ఎవరొచ్చినా ఆస్తిలో పిల్లకో రేజా యివ్వను .. ఎవరు చేసుకున్నా మా బాగే అన్నాడు హనుమయ్యగారు అంతటితో, ఒక్కడూ ముందుకురాందే

మా మామయ్య వారి యింటికి నిత్యమూ మధూకరానికి వెళ్లేవాడు లచ్చమ్మే వేసేది

ఓనాడు అలాగే వెళ్లగా ఆవేళకు హనుమయ్యగారు యింట్లో ఉండి ఒరే రాముడూ— ఆ జోలె అక్కడ పెట్టి—పంచపాత్రలో నీళ్ల పారపోసి, కాళ్లూ చేతులూ కడుక్కుని ఆచమనం చేసి రా అంగోస్త్రం అక్కడ పారేసి, నా ధోవతి కట్టుకుని,—పోయి, మీ నాన్నను పిలుచుకురా అన్నాడు .....

అలాగే పిలుచుకుని వచ్చాడు ..... చేతులు కట్టుకొచ్చాడు మాతాత!—

కూచోమన్నాడు!— కూచున్నాడు.

చూడు గంగన్నా .... ప్రతి నిత్యమూ వీడు జోలె కట్టుకు రావడం .... తన ముల్లేమో యిక్కడ దాచ పెట్టినట్టు ...

వీడు వచ్చేవేళకు యీవిడ వణుక్కుంటూ వళ్లెంతో పప్పూ, అన్నం పెట్టుకు సిద్ధంగా ఉండటం ... ఏమిటో నాకు బాగుండలా ?— చూడగా ... చూడగా .... వీడికి వేళకింత తిండి పెట్టేందుకు పుట్టినట్టుందిది !— సరే అనేకంటే పోలా ?—ముహూర్తం పెట్టిస్తా గాని, తర్లిరా!— అన్నాడు. మాతాత తబ్బిబ్బై .. చేతులు పట్టుకుని .... మీ అంతరమేమిటి — మా అంతరమేమిటి బావా !—చిన్నదానికి అన్యాయం చేస్తున్నావు ఏ మహారాజులింటో పడవలసిన పిల్ల .. నిదానంగా ఆలోచించుకో .... ఏనుగు నెక్కిస్తానన్నావు, కాని మాకా తాహతు ? — అని ప్రాధేయపడ్డాడు ..

గంగన్నా ... ఉపాదానానికి వస్తావ్ .... వత్తి బియ్యమే నీకు దక్కుడు—వీడు జోలె కట్టాడు .... అన్నప్రాప్తి అయింది:

ఆ జోలెలో,—మా లచ్చమ్మ పప్పూ అన్నం వేసింది

అదేమిదేమని .... నేను మా లచ్చమ్మనే వేశాననుకో—కాదంటావా ? ... అంటేమటుకు నే నూరుకునేది గనుకనా .. మళ్లీ నోరెత్తకు .. అన్నాడు అలా మా అత్తయ్య పెళ్లి జరిగింది . మామయ్య యిల్లరికం వేళపట్టుకింత వరగా తినడం వీధి అరుగుమీద కూర్చోడం యిలా ఏడేళ్ళు ఎండ కన్నెరగకుండా పెరగడంతో,— మాంచి నునుపు తేలాడు ఓ యింటివాడైనాడు ..

వాళ్లకు యిల్లప్పగించి నిశ్చింతగా, ఆ పెద్దవాళ్ళిద్దరూ కాశీకి పోయి అక్కడే ఉండిపోయివారు. దక్షత అంతా లచ్చమ్మది. ఏడాదైంది, రెండేళ్లయింది మామగారు యీ గడప తొక్కలేదు .. రామన్న అటూ పోలేదు చూసి చూసి ఏమిటిదని నిలవేసింది లచ్చమ్మ పోయి మీ అమ్మా నాన్నను పిలుచుకురా .. ఇంకా ఆ ఉపాదానా లెందుకు ?— అన్నది.

'నే తింటున్నా చాలదూ వాళ్ల కెందుకులే నీ చేతిబిచ్చం' అన్నాడు రామన్న .

'అహా ! అలాగుటూ ?— బిచ్చానికొచ్చినా పెళ్లికొడుకువే అనుకోడం తప్పైందేం !—నే నెవత్తెను ఒకరికి బిచ్చమెయ్యడానికి . మా నాన్నే నన్ను నీకు బిచ్చమేశాడు ..

నీవు బిచ్చాని వెందుకవుతావ్ ... యింత కూడోసి కొనిచ్చాడు మీనాన్న, పొట్ట గడవక అమ్మడోయినా ననుకోరాదూ ?

నీ జోలిబుద్ధులు పోనిచ్చావ్ కావు యింతకూ ఏమిటి—వెళతావా— వెళ్లవా ? —

చిత్తం చిత్తమని నీ అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ—చెప్పినట్టు చెయ్యకపోతే—నాకు అన్నం పుడుతుందా ?—

ఓయబ్బో రోషం . ఆలిచేతి అన్నం తినడమే—నీకంత పట్టింపుగా ఉందేం?—పోనీ నీవింత వండి నాకింత పెట్టు .. ::

ఇంటిల్లిపాదికీ ఆనందం చేకూర్చే
ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక
తప్పక చదవండి !

ఎలెక్ట్రిక్ & రేడియో గైడ్

అభివృద్ధి చేయబడిన క్రొత్త కూర్పు

ఇంటిలోనే ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్ పూర్తి కోర్సు రేడియో రిపేరింగ్ రేడియోమెకానిజం, ఇండ్ల వైరింగ్ నేర్చుకోండి. ఇంటిలోనే రు. 50 లకు ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో తయారుచేయుటం నేర్చుకోండి. ఎలెక్ట్రిక్ & రేడియో పనులకు ఉత్తమగైడ్. (600 చిత్రపటములు) ధర రు. 8. వి.పి.పి. చార్జి రు. 2.

14 భాషల మాస్టర్ :

ఉపాధ్యాయుల సహాయము లేక ఇంటిలోనే చైనీస్, జపానీస్, అరబం, ఫ్రెంచి, రష్యన్ మొ॥ భాషలను నేర్చుకోండి. 14 భాషలు ధర రు. 6/– V.P.P. చార్జి రు.2. డ్రాయింగ్, పెయింటింగ్ రు 5–50 మోటార్‌మెకానిక్ టీచర్ రు 5–50. టైలరింగ్ & కట్టింగ్ రు.5–50 సెక్స్ అట్లాస్: 325 చిత్రపటములుగల అమెరికన్ ప్రచురణ. ధర: రు. 6/– V P P. చార్జి రు. 1–50 అదనం.

Tagore Vigyan Mandir (A.8)
Halka No. 13, ALIGARH

ప్రకటన

పోస్టుద్వారా హోమియోపతి బోధించబడును. ఎం.డి. హెచ్. డిప్లొమా ఒసగబడును. మంచి లాభదాయకమైన వృత్తి. ఇంగ్లీషులో మాత్రం వ్రాయండి.

Hind Homoeopathic College,
Sonepat, (Delhi)

ప్రతియింటికి కావలసిన పుస్తకములు

జీవితరహస్యాలు :— మీ దాంపత్య సుఖానికి అనేక కామసూత్రాలు :— రు.3–50 యువతి: స్త్రీలనుగురించి అనేక కుతూహల విషయాలు రు. 3–50 సంతానం : గర్భనిరోధానికి 60 నవీన సులభమార్గాలు రు. 3–50.
అమృతరహస్యాలు : వ్యాపారంలో లక్షలు సంపాదించే అనేక కొత్తదారులు రు. 6
ఉద్యోగదర్శిని : మనదేశంలోని అన్ని రకాల ఉద్యోగాలు, అర్హతలుపొందేమార్గాలు రు. 5
5 పుస్తకముల పూర్తిసెట్టు రు 10/– వి. పి. పి. ఛార్జి రు. 1–50 అదనం.

TAGORE VIGYAN MANDIR
(510) Phapala, Aligarh

రత్నం బాల్ పెన్ను & రీఫిలు

జర్మనీలో శిక్షణ పొందిన ఇంజనీరు ఆధ్వర్యమున నాణ్యముగ తయారుచేయబడినవి.
షాపులలో అన్నిచోట్ల దొరకును

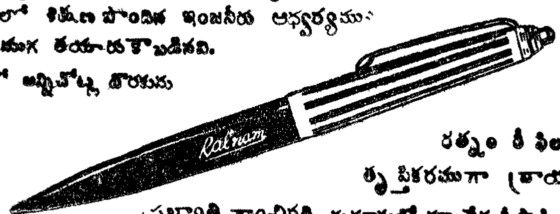

రత్నం రీఫిల్సు
తృప్తికరముగా వ్రాయుటలో
ప్రఖ్యాతి గాంచినవి. మదరాసులో మా ఫ్యాక్టరీ స్థాపించబడినది

కె.వి.రత్నం&సన్సు, రత్నం బాల్ పెన్ వర్క్సు, రాజమండ్రి(AP)

ఫౌంటెన్ పెన్ను రిపేర్లు తృప్తికరముగా చేయబడును.

లాభదాయకమైన లఘు పరిశ్రమ ప్రారంభించండి

"అధునాతన కుటీర పరిశ్రమలు" (తెలుగు) పుస్తకంలో లాభదాయకమైన వివిధ పరిశ్రమలు వున్నాయి. ఈ పరిశ్రమలలో వున్నవారు చక్కటి లాభాలను ఆర్జిస్తున్నారు. ప్రతి పరిశ్రమను గూర్చి సంక్షిప్తమైన వివరాలు, ముడి పదార్థాలు లభించే చోట్లు, ముడి పదార్థాల కొనుగోలుకు, వాయిదాల పద్ధతిన యంత్రాల కొనుగోలుకు ప్రభుత్వం యిచ్చే సహాయం – యిందులో వున్నాయి. లఘు పరిశ్రమలు ప్రారంభించ దలచుకున్న వ్యక్తుల సమస్యలకు తగిన పరిష్కార మార్గాలు యిందులో వున్నాయి. పుటలు 878, సుమారు 800 బొమ్మలు, ధర రూ. 13/– తపాలరుసుము రూ. 1–50. Phone: 229835.

COTTAGE INDUSTRY, (WN-30),
P.B. 1262, Jamuna Road, Delhi-6.

చూర్ణిక

ఎవరి సొత్తని . .

యింతకాలం ఎవరి సొత్తని తిన్నావేం ?—అత్తా మామా యింట లేకుండా చూసి,— అల్లుడి కెట్టు మొదలెట్టావేం .... ఎవరన్నా వింటే నవ్విపోతారు గాని .....

నవ్విపోతూనే ఉన్నారు ప్రతి వెధవా, అడుగు లచ్చమ్మ మొగుడనడం .... నేను వినడంలేదా !— మొండిఘటాన్ని కనుక .... తిండికిమారి పడుతున్నాను.

పడిఉండక .... ఏం ఘనకార్యం చేస్తావో ?— తెంచుకుపోతాను:

అలాగేం. నిన్నెవ్వ రాపుతున్నారు:

అయితే యిప్పుడే పోతున్నాను !—

మంచిది: బత్తెఖర్చు పట్టుకు పోయిరా—

అహా. ఇందులో మళ్ళీ యీ దెప్పమెందుకు నా జోలె నా కుండనే ఉంది:

నీకు వచ్చిన విద్య — అడుక్కోటే కదా !—

ఈ ఆలస్యమెందుకూ .... నేను విన్ను ఆపను గాని,—యీ ఒక్కమాటా వినిపో .....

సముద్రంలో మంచి ముత్యం పుడుతుంది......

దాని కక్కడ విలువలేదు......

వింధ్యపర్వతంమీద మంచి గంధం పుడుతుంది.....

దాని కక్కడ వినియోగం లేదు......

కావేరిలో పగడం పుడుతుంది......

దాన్ని అనది ఏంచేసుకోను.....

నేను ముత్యమల్లేపుట్టాను... పగడమల్లే పెరిగాను......శ్రీ చెంపకు రాదిన మంచిగంధాన్నయినాను.........అది, నీకు తెక్కలేకపోయు......

తమువిద్య—ఇలా ఇక్కడ పడేసేయకుండా ఉన్నా—అక్కడ కున్నవారు అలా ఉండగా, అదేమో అని నీ కని పించలేదు—యిప్పుడు కొత్తగా అహంకార మంటూ పుట్టుకొచ్చి......

అచ్చమ్మమొగుడనిపించుకోవడం నీకు పరువు తక్కువైతే......ఉన్నవారి పేదరికం నీకు బరువైతే—నేను నీకు భారమైతే—సరే.....విన్నా పెదెవ్వరూ...... నేనూ హనుమయ్య కూతుర్ని......ఎవరిచేతా మాట పడలేదు......పడను......క్షేమంగా పోయి రా........

పోతే మళ్ళీ రావడమే.......

అలాగేం......సరే......

—అమాయకపు అహంకారానికి అదీ ఫలితం....

రామన్న తనదారిని తాను పోయినాడు....అచ్చమ్మ అత్తవారింటికి వెళ్ళి.....మీ కుమారుడు విద్యల కోసం కాశీ వెళ్లారు.....పండితుడై తిరిగివచ్చి మీ పాదాభివందనం చేస్తానన్నారు.... మిమ్మల్ని కనిపెట్టి చూస్తూ నన్నుండిపొమ్మన్నారు: పాలు పాలుకూ ఈ ఇంటికి మూడుపుట్ల ధాన్యం ముద్దినములూ, చేతిలో అక్కరకు డబ్బున్నారు పంపవలసిందిగా,—మా నాయన అల్లుడితో చెప్పిపోయినారు: మీరు అభిమానవంతులు కనుక మీ అబ్బాయి సంకోచించారు: వారు చెప్పలేక నన్ను చెప్పమన్నారు: మీరు కాదనకూడదు: అవి, బిడియపడుతూనే అన్నది:

మామాత అన్నాడుకదా......అమ్మా మీ నాయన గారికి నామీద అంతదయ ఉంది.. అది నాకు తెలుసు: నాకు కించిత్ అభిమానము ఉంది: అది వాడికి తెలుసు

అందుకనే వారు నాతో ఆ ప్రశస్తావన చేయకుండా నన్ను గౌరవంగా చూశారు:

బిడ్డలు పెట్టగా కూచుని తినవలసినంత అశక్త స్థితికి మేము రాలేదు. ఏదో మా కాలం ఇలాగే వెళ్ళిపోతుంది అంతగా ఒకరి అసరా అంటూ కావలసివస్తే—నీవు ఉండనే ఉన్నావుకదా .యింత వరకూ ఏ ఇబ్బందీలేదు .. యిహముందూ ఉండదు ..

నాకు ఒక్కటే అమ్మా చింత. ..యీాయనకీ చదువులేమిటి—అవి ఎప్పటిక్కాను ....

లక్షణంగా పిల్లా పాప కలుగవలసిన కాలంగదా.. ఎందుకు ఇలా చేశాడమ్మా . నీ వెంత అమాయకు రాలివి కాకపోతే .. అలా పంపిస్తావా?—వద్దనలేక పోయినావా?—

వారికి ఎదురు చెప్పడం .....యీాజన్మకు చేత కాదు మామయ్యా!

పోనీలే అమ్మా ఒక్కత్తెవూ అక్కడెందుకూ—

సంజెదీపం పెట్టేందుకు .వారు తిరిగిరాగానే ఇద్దరంవచ్చి ఇక్కడ ఉండిపోదాం అని ఉంది:

మాకు అంత ప్రాప్తం ఉండాలికద.....

అదేమిటి మామయ్యా . చదువుమీద మొగం మొత్తి రేపేపాటికి తిరిగి రారూ..... వారికీ,—ఇంత వ్వటినుంచీ ఒకర్నొకరు విడిచిఉండటం అలవాటు లేదుకదా......

అచ్చమ్మ ఇంటికి తిరిగివచ్చింది .. తనకు చిన్న ప్పుడు దాదిగాఉండే ఓ అవ్వను రప్పించుకుని, తోడుంచుకుంది:—ఊరికే చేదోడుగా....నిజానికి ఆవి డకు తోడెందుకు?—

ఒకసారి,—అంటే రామన్న కాశీవెళ్ళిన కొత్తలో . ఆడకూతురు ఒంటరిగా ఉంటూాందికదా అని,—మనకు భారాభాటం అనుకుని యిద్దరు దొంగలొచ్చారు దొడ్డితలుపు ఉతకెత్తి లోపలికొచ్చి,— వంటయింటి క్రింద కన్నం త్రవ్వుతున్నారు. అచ్చమ్మ కునుకు మీద ఉన్నా, ఎలాగో సడికట్టింది ... పిల్లిలా లేచి వెళ్ళింది—నిశిరాత్రి ..వెన్నెల రోజులు. కాబట్టి, కాస్త మసకగా ఉన్నా..... మనిషి శిలగా కనబడు తున్నాడు: ఆ ఇద్దరూ ఆదరా, బాదరా, కొత్తపెట్టి కొట్టంటుకున్నట్టు, బెత్తికలు తీస్తున్నారు. అచ్చమ్మ ఒక్కఉరుకురికి,—అందుబాటులోఉన్నవాడిని నడుం విరిగేట్టు తన్నింది: రెండోవాడు ఉలికిపడేం తలో,—వాడిడొక్కలో మోచేత్తో ఒక్కపోటుపొడిచి, వాడు తూలేంతలో పిడికిలితో, —గడ్డం పగలేసింది

పడినవాళ్ళు తిప్పరిల్లేలోగానే పక్కను మేటివేసిన కందికంప, — తలోపందెడు, — వాళ్ళమీదవేసి, — చేంతాడుతో మోపుకట్టినట్టు కట్టింది ...పరాసరి పెద్దకాపు యింటికి వెళ్లింది. 'నన్నయ్యమామా ఏదీగానివేళ ఇద్దరు చుట్టాలెవరో వచ్చారు : నాకు గుర్తుపట్టడంలేదు ..... నీవొచ్చి,— ఒక్కసారి పలక రించిపో'— అనగా,— నన్నయ్య వెంటనే అర్థం చేసుకుని, —వచ్చాడు: ఇంటిల్లిపాదీ లేచారేమో ..... ఒక్క నిమిషంలో, ఆ కబురు ఊరుఅల్లుకుపోయి, వాడకట్టంతా వచ్చిపడ్డది....

వాళ్ల కట్లూడదీసి,—ఫలానాపాలెంవాళ్ళని గుర్తు చేసుకుని నన్నయ్య కర్ర తిరగేయపోయినాడు అచ్చమ్మ కూడదంది· పాలెం మనిషిని పంపి, వాళ్ళ ఆలు బిడ్డల్ని రప్పించింది: వాళ్లచేత,— వాళ్లఎదుట తడి బట్టలతో ప్రమాణం చేయించింది· తలో రెండెక రాలు వ్రాయించి యిచ్చి,—పెళ్ళాం బిడ్డల మొగం

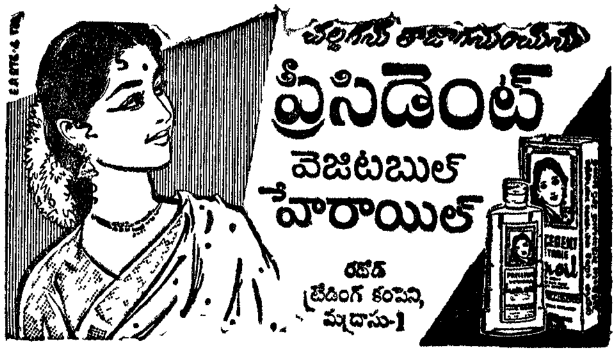

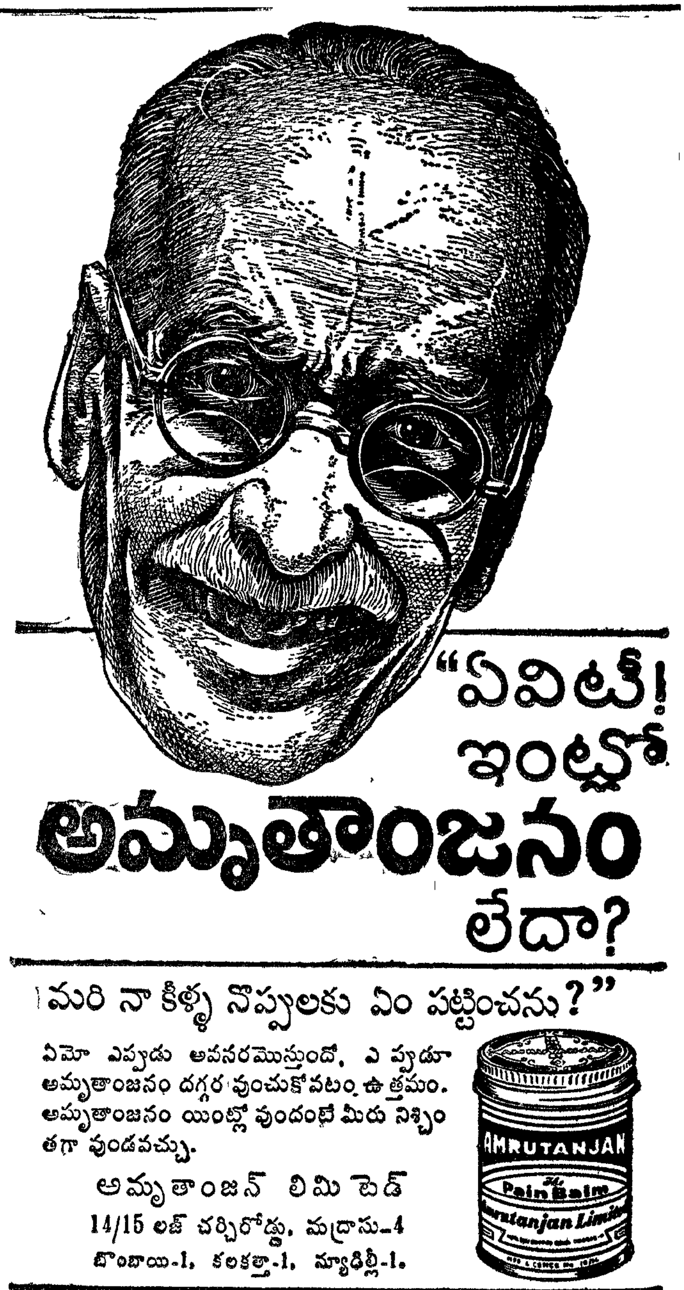

చూర్ణిక

ఘూఘూ్త వరువుగా బ్రతకమంది తన బిడ్డలకు ఫొరెట్టి పంపినట్లు వాళ్లని సాగనంపింది మళ్లీ ఈ ఊరికి దొంగంటూ రాలేదు అలాటి మనిషి మా అత్తయ్య!

అది జరిగిన పదేళ్లకు నేను పుట్టాను

లచ్చమ్మ వేయికళ్లతో కనిపెట్టిచూస్తూ అత్త మామల ముప్పు దాటేసింది అప్పటికి రామన్న కాశీ వెళ్ళి పుష్కరం దాటింది

అప్పట్లోనే,—నేనూ అక్కడికి పారిపోయిరావడం: నిజం చెప్పేశాను: అదేమనలేదు—కూకలేయ లేదు— పీగడవేసి ముప్పొద్దులా మేపేది ..

నాకు జామచెట్టంటే ప్రాణమని చెప్పానుగా యిక్కడ,—నాగేశ్వరస్వామి ఆలయంలో అదిగో ఆ కనబడుతున్నదే అక్కడ ఓమాంచి జామచెట్టుంది నేను ఊరుపట్టి తిరుగుతున్నాను అక్కడికి చేరుకున్నాను

ఆ జామచెట్టుమీద, ఓ అమ్మాయి కనిపించింది. మూగది-కాకిలాగాఉంది నన్నుచూసి మూగ సైగలు చేసింది· నేనూ కొమ్మ కెక్కాను ఓకాయ నామీదికి విసిరింది — పంట కరుచుకున్నాను,యిహగొంతెత్తింది మూగది,కురూపి,- మతిలేనిది పాడింది చూసుకో నేను నేర్చుకున్న రవంత సంగీతం ఆ జామచెట్టుమీదే

పొద్దుననగా చద్దన్నం తినివచ్చాను తిరిగి చూసేప్పటికి ప్రొద్దు గ్రుంకింది. క్రిందికి దూకాను మళ్లీ వస్తానని సైగచేసి,—యింటికి పరుగెత్తాను అత్తయ్యతో ఈ సంగతి చెప్పాను నవ్వి ఊరుకుంది·

ప్రొద్దునవగా పోయి రాకపోతే — నాచేతి బువ్వ నీకూ వెగటైందేమో అనుకున్నాన్రా భడవాకానా— అది,-మహాయోగినిరా, పుట్టి బుద్దెరిగింది మాట రాలేదు-పాటొచ్చింది ఆ జామచెట్టుమీదే ఉంటుంది ఎన్నడో ఓనాడు దిగిందో,— ఏ కొబ్బరిచెట్టుకో ఎగబ్రాకి— బోండాం అక్కడే పగలేసి ఆనీరు త్రాగి వస్తుంది· అందరూ దానికి చేయెత్తి మొక్కుతారురా అంది నాకు చెప్పరాని సంతోషం వేసింది. ఎన్నోరోజులు అలా జామచెట్టుమీద గడిచినాయి - ఆ గొంతుతో కలిపి పాడటం నాకు అలవాటైంది·

అలా గడవగా,—ఒకనాడు ఆపిల్ల గొంతెత్తలా— నన్ను పాడమని సైగ చేసింది ఎలా పాడానో ఎంత సేపు పాడానో నాకే తెలియదు చివరకు ఓపళావికి ఒళ్లు తెలిసి చూదునుగా,— కోతిపిల్లలాగా కొమ్మ లూపుతూ ఒకటే మూగగోల చేసింది — నేనున్న కొమ్మమీంచి నన్ను దులిపేసింది మళ్లీ చెట్టుకు ప్రాకబోతే కొమ్మలు విరిచి విసిరేసింది—పొమ్మని సైగచేసింది నేను బిక్కమొగం వేసుకుని,—యింటికి తిరిగివచ్చాను, మానాన్న ప్రత్యక్షం అత్తయ్య అంటే ఆయనకు అమిత గౌరవం కొంత జంకూ ఆవిడ ఎదుట ధాముధూములు చేయకుండా, మెల్లిగా లాలించి బుజ్జగించి, యింటికి లాక్కెళ్లి అక్కడ తాటవల్చే సన్నాహంమీద వచ్చాడు—ఆయ్యవలా అపేక్షగా లాలనగా మాట్లాడటంతో నాక్కమరింత భయమేసి,— నేను రానన్నాను తెల్లారనీ ముక్కు మన్నుకాకుండా ఈడ్చుకెళ్లకపోతే — అని

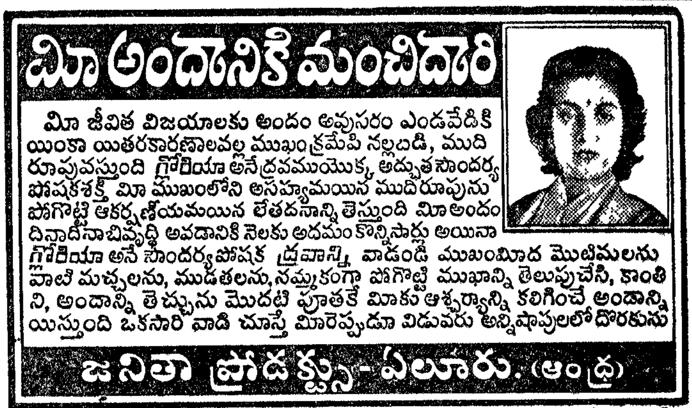

అయినా అని వాలుక కరచుకుని అత్తయ్యతో వద్ది చెప్పబోయాడు. ఆవిడ నవ్వి ఊరుకుంది:

నేను రాత్రంతా నిదురపోలేదు .... తెల్లవారు ఝామున, ఆయన మేల్కొనేవేళకు కాలికి బుద్ధి చెప్పాను: చేరుకున్నా—పట్నం —మనకథకేంగాని,—

అక్కడ మా అత్తయ్య షష్ఠిపూర్తి—యింకా నాలుగయిదేళ్లుందనగానే ఎందుకో ముహూర్తం పెట్టించింది. అధిక మాసాలతో సరిపెట్టుకోవచ్చు నులే అని, పెద్దలకు చెప్పింది.... చుట్టుపక్కల వది గ్రామాలవారు వచ్చారు: తంతు ప్రారంభం అయింది. వలక్షణంగా జరిగింది .... అత్తయ్య ఎవరూ చూడకుండా ఒక్కసారి కళ్లు తుడుచుకుంది—

ఆ వెనువెంటనే లక్షవత్తుల వ్రతం. .. ప్రతిదీ తనకు అర్థం చెప్పి—చేయించమంది—ప్రాయశ్చిత్తాల్ని......పురోహితుడు మొదట సరేనని,—ఒక ఘట్టానికి వచ్చేసరికి కప్పదాటు వేయబోయి తటపటాయించగా,—అత్తయ్యఅమాంతం గొంతుపట్టుకుంది—ఆయనచేత చెప్పించింది .... నిప్పులుగ్రక్కుతూ,—అవత్తులూ, — ఆజ్యం, — హోమగుండంలో వడేసి,—ఏంబాబూ,—నాకు ముందే ఎందుకు చెప్పలేదు.. మీ తోడబుట్టినదాన్నికానా,—నయాంకాకపోయినా—నాచేత,—కలలోనైనా చేయని పనులు చేసినట్లు వలుగురిలో ప్రాయశ్చిత్తం చేయిస్తారా — అని నోరు చేసుకుంది. .ఆ మానవుడు కిక్కురుమనలేదు కాని, అమ్మా, లచ్చమ్మా—యిది పుణ్యకార్యం—యిలా అవాంతరం వస్తే ఊరికి చెరుపు. పీటలమీద పెళ్ళి కూలదోసినంత పాదిత్యం—ఎలాగైనా కళ్ళు మూసుకు కానిచ్చేద్దాం — అని ప్రతిమాలుకున్నాడు. తతిమ్మా బ్రాహ్మణ్యమూ అదే మాట అంది లచ్చమ్మ నవ్వి పోయి—మీ దెత్తి కూలా—మీ దక్షిణ మీకు ఎలాగైనా ముట్టుతుంది—ఊరికి చెరుపు అంటే నేను కాదంటానా—కాని చేసేపని కళ్లు తెరుచుకునే చేద్దాం— అని యావన్మందినీ,—ఆలయానికి దయచేయమంది—

చూర్ణిక

జేమచెట్టుక్రింద నుంచుని చేతులు జాపింది. మూగపిల్ల ఆ చేతుల్లోకి వ్రాలింది—పార్వతి అని పేరెట్టి పెళ్ళికూతుర్ని చేసింది నాగేశ్వరస్వామివారికి—కన్యాదానం—తాను చేసింది కూతురికీ, అల్లుడికీ ఆస్తి కట్టబెట్టింది . ఊరిలో ఎవరికీ లేమి ఉండరాదంది—తలిదండ్రుల ఆస్తి ఆదాయం—బిడ్డలందరికీ అవసరానికి అక్కరకు వచ్చేట్టు చూడమని చెప్పింది—అందరికీ తనచేతులతో దక్షిణ లిచ్చింది—అందులో ఒక్కరికి తప్ప పాదాభివందనం చేసింది .

ఎవరిళ్లకువారు పోయినారు—మూగపిల్ల మళ్లీచెట్టెక్కింది—లచ్చమ్మ—గంధం పూసుకుని,—మధుపర్కం కట్టుకుని, మరో చీరా రైకా చేతపట్టుకుని,—రాత్రి రెండోఝాముపేళ గుళ్లోకి వెళ్ళింది ఆ ఒక్కడూ అక్కడ నిదురలో ఉన్నాడు పాదములు తాకింది: నిదుర తెలిసి కూర్చున్నాడు. పుట్టని బిడ్డకు పెళ్లి చేశాం—దేవుడల్లుడైనాడు.. ఇంకా నే నిక్కడెందుకూ నన్ను తీసుకు వెళ్లేందుకు ఎన్నటికైనా మీరు వస్తారని తెలును. . నిన్న జరిగింది, నా వయస్సుకుకాదు, నా ఐదువతనానికి షష్ఠిపూర్తి అది మీకే తెలుసు: అందుకే వచ్చారుకాదూ—

అవును షష్ఠిపూర్తి అయితే మరో జన్మ ఎత్తినట్లు కాదూ—

మిమ్మల్ని చూడకముందే మీరు వచ్చారనిపించింది. . .ఎక్కడ కూర్చున్నారో తెలిసింది.... ఆలయంలో మీచేత దక్షిణ ఉంచుతూన్నప్పుడే. .. మరో పుటక పుట్టాను . .

పిల్లలు యిహ యిల్లు దిద్దుకుంటారు — మా అమ్మా నాన్నా లాగే మనం ..

తెల్లారేప్పటికి యిద్దరూ లేరు ....

అదీ మా అత్తయ్య సంగతి. యిప్పటికీ లక్షణంగా కాశీలో ఉన్నారు—నేను నాలుగయిదు పర్యాయాలు చూసివచ్చాను—ఎన్నడో ఓనాడు అక్కడికే జేరుకుంటాను .

మా గురువుగారి దర్శనం చేద్దామంటావా?—

వారు ఆ జేమచెట్టుమీద యిప్పుడు లేరు—కొంత కాలానికే—వారూ ఎటో మాయమైనారు—

యిది దివ్యక్షేత్రం కాదా?—వచ్చాం స్మరించాము—ఆలయంకేసి మొక్కాము—ఊళ్లో మనకేం పని,—పోదాం పద!— ★

III, IV ఫారములు మాత్రమే చదివినవారుగూడా మెట్రిక్ పరీక్షకు వెళ్ళి విజయం పొందవచ్చు

1962 మార్చి మెట్రిక్‌లో 65% ఉత్తీర్ణ లగుటయేగాక 21 మందికి క్లాసులు వచ్చినవి. 500 కు 369 మార్కులు పొందినవారు గలరు.

మెట్రిక్‌లో I క్లాసు: 2101, 2111, 2121, 2497, 2550, 2567, 2568.

,, II క్లాసు: 1543, 2068, 2074, 2090, 2095, 2239, 2348, 2499, 2504, 2519, 2545, 2548, 2590 & 3284.

1962 మార్చి ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. లో 26 మందికి 16 మంది, 61 అక్టోబరులో 100 కి 69 మంది ఉత్తీర్ణులు

క్లాస్ కైనా - పాస్ కైనా

రవి ట్యుటోరియల్ కాలేజి

బాలికా శాఖ 2-వ లైను | బ్రాడీపేట, గుంటూరు-2 | బాలుర శాఖ 3-వ లైను

మెట్రిక్; పి.యు.సి; ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. క్లాసులకు శిక్షణ, భోజనవసతులుగల హాస్టళ్ళు, లేబరేటరీలు గలవు

పరీక్షా ఫలితాలే మా కృషికి సాక్ష్యం. — మీ సేవే మా లక్ష్యం. — చేరి చూడండి.

క్లాసులు జూన్ 15 నుండి ప్రారంభం

ప్రిన్సిపాల్ : సి. వి. యన్. ధన్, M.A.